

[Justitsministeren]

tænkning, der har karakter af et debatoplæg, fremlægges der bl. a. forslag om som nye alternativer til frihedsstraf at indføre samfundstjeneste samt nat- og weekendfængsel. Herudover foreslås det i betænkningen at overveje en udvidet anvendelse af prøveløsladelse. Rådet vil givetvis også vurdere anvendelsen af de alternativer til frihedsstraf, der i dag anvendes: tiltalefræfald, betingede domme og bøder.

Straffelovrådet overvejer også i sin samlede vurdering, om de strafferammer, vi har for visse forbrydelser, navnlig berigelsesforbrydelser, er lige så rigtige i dag, som de var, dengang de blev fastsat i lovgivningen, ligesom man vurderer, om strafudmålingen, de straffe, som domstolene giver for forskellige forbrydelser, i dag kan siges at være rigtige på disse områder. Resultatet af hele denne meget store samlede vurdering af vort straffesystem skulle gerne give grundlag for en række forandringer og forbedringer i vor behandling af lovovertrædere.

Et par ord om nat- og weekendfængsel. Formålet med nat- og weekendfængsel er, at de dømte kun skal være fængslede i fritiden. Herved formindskes de skadelige virkninger af straffen både i forhold til arbejdsplads og til familie. Straffelovrådet har foreløbig i et høringsnotat over betænkningen om alternativer til frihedsstraf givet tilslutning til dette sigte. Jeg vil finde det meget værdifuldt, hvis man til sin tid kan indføre fritidsfængsel under en eller anden form for en del af dem, der ellers må afsone deres straf på den måde, vi normalt anvender i dag.

Men der er nok grund til, nu da anledningen til diskussionen er kapacitetsproblemerne i fængselsvæsenet, at understrege, at disse to former, weekendfængsel og natfængsel, ikke vil kunne få nogen væsentlig kapacitetsmæssig betydning for kriminalforsorgen. Pladsen skal stadig væk være til rådighed, men den bliver billigere i drift.

I betænkningen om alternativer til frihedsstraf peges der særlig på den betydelige virkning på fængselsbelægget, som vil være en følge af en udvidet anvendelse af prøveløsladelse. Under straffelovrådets foreløbige drøftelser har der været sympati for en udvidelse af adgangen til prøveløsladelse, men under rådets høring over alternativbetænkningen har der fra flere sider været rejst en

del kritik af tankerne om at udvide mulighederne for prøveløsladelse.

Der har også været rejst et principielt spørgsmål, nemlig om fuldstændig at afskaffe prøveløsladelsesinstituttet, vel først og fremmest ud fra den betragtning, at når man har en ret fast praksis om prøveløsladelse, efter at 2/3 af straffen er udstået for langt de fleste af de indsatte, så kunne noget tale for, at man idømte tilsvarende kortere straffe, der så til gengæld for alle eller for de fleste skulle afsones fuldt ud. Men der kan sandelig også føres gode og stærke argumenter frem for at bevare løsladelsesinstituttet.

Disse og flere andre store, principielle spørgsmål overvejes i straffelovrådet. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at tage stilling til spørgsmålene f. eks. vedrørende udvidet anvendelse af prøveløsladelse, førend betænkningen foreligger.

Der har i den danske debat og også i straffelovrådet været en positiv interesse for alternativbetænkningens forslag om samfundstjeneste. Denne sanktion består først og fremmest i, at den dømte, hvis han samtykker, pålægges en pligt til i sin fritid at udføre samfundsnyttigt arbejde uden løn. Sanktionen kendes bl. a. i England, hvor den blev indført efter en lokalt begrænset forsøgsordning. Vi savner imidlertid et nærmere erfaringsgrundlag for, hvordan samfundstjeneste vil kunne virke under danske forhold, og derfor har straffelovrådet, som det blev sagt af repræsentanten for forespørgerne, på justitsministeriets foranledning for nylig afgivet en indstilling til justitsministeriet om, at der bør gennemføres en forsøgsordning med samfundstjeneste i København.

Jeg har i et samråd i retsudvalget den 30. oktober haft lejlighed til nærmere at redegøre for denne indstilling, og der var under drøftelserne i retsudvalget en positiv holdning til forslaget om en forsøgsordning. Jeg er på denne baggrund indstillet på snarest at søge en forsøgsordning gennemført i København. Der skal imidlertid gennemføres en række forhandlinger med de faglige organisationer og med de institutioner og organisationer, der kunne tænkes at skulle være med i ordningen, før forsøget skal startes. Der er også problemer, der skal vurderes nærmere i kriminalforsorgen og andre steder, og forsøget vil derfor tidligst kunne påbegyndes i løbet